Beleidsplan Fietsmaatjes OSS

2024 – 2027



KVK nummer: 92774571
RSIN: Aanvraag procedure loopt
Postadres: Driek van Erpstraat 5, 5341 AK OSS
Telefoonnummer: 06-25530701
Website:
E-mail: willekeverhagen@gmail.com (tijdelijk)
Sociale media:

Copyright ©2024 Fietsmaatjes.NL

Inhoud

1. Inleiding....3
2. Doelstelling....3
3. Visie....4
4. Doelgroep....4
5. Verkenning huidige duofietsen en draagvlak....5
6. Strategie en groeiambitie JAARTAL-JAARTAL....6
7. Ondersteuning door Fietsmaatjes.nl....7
8. Gewenste uitvoering....7
9. Uitvoering in tijden van Corona.... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
10. Bestuur en initiatiefgroep....8
11. Vrijwilligers....9
12. Begroting en financieel beheer....10
13. Het werven van gelden....10

Copyright ©2024 Fietsmaatjes.NL

1. Inleiding

In en rondom de gemeente Oss kun je heerlijk fietsen. Voor inwoners die minder mobiel zijn is die mooie omgeving helaas maar beperkt toegankelijk. Terwijl het juist dan extra fijn is om lekker naar buiten te gaan, in beweging te blijven en onder de mensen te zijn.

Fietsmaatjes OSS is een startend initiatief waarmee we iedereen die niet (meer) zelfstandig kan fietsen in staat willen stellen om samen met een fietsmaatje (een naaste of een fietsvrijwilliger) op een (elektrisch ondersteunde) duofiets op pad te gaan. Nu zijn duofietsen vrijwel alleen beschikbaar voor bewoners van zorginstellingen. Fietsmaatjes maakt ze ook toegankelijk voor mensen die (nog) thuis wonen.

In onze werkwijze staan enkele kernelementen centraal. Door de zorgvuldige koppeling van vaste fietsmaatjes die regelmatig met elkaar op pad gaan, ontstaat er een vertrouwd en veilig contact. We zetten er met onze werving en proefritten op in om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken. Een goede organisatie van het fietsbeheer zorgt er voor dat onze duofietsen betrouwbaar zijn en zo lang mogelijk mee gaan. In dit beleidsplan beschrijven we hoe we hiermee in de eerste drie jaar na onze oprichting mee aan de slag gaan: 2024-2027.

2. Doelstelling

Fietsmaatjes OSS stelt zich statutair ten doel dat mensen (gasten) die als gevolg van een fysieke beperking, ziekte of anderszins niet meer zelfstandig kunnen of willen fietsen, samen met een vast fietsmaatje (een naaste of een fietsvrijwilliger) kunnen fietsen op een duofiets tegen een geringe vergoeding.

Dit draagt via de volgende combinatie van subdoelen bij aan een betere kwaliteit van leven:

- Meer sociale contacten: fietsmaatjes zitten op de duofiets naast elkaar en komen gemakkelijk met elkaar in gesprek en onderweg zijn ze onder de mensen;
- Meer buiten zijn: fietsmaatjes trekken erop uit met de duofiets, verkennen de omgeving en ervaren weer en wind;
- Meer bewegen: fietsmaatjes fietsen naar vermogen mee.

3. Visie

Fietsmaatjes OSS vindt dat iedereen recht heeft op beweging, om naar buiten te gaan en onder de mensen te zijn. Veel mensen kunnen door een fysieke beperking niet of nauwelijks zelfstandig de deur uit. We zorgen dat de omgeving voor hen weer binnen handbereik komt.

We zijn nadrukkelijk een fiets*maatjes*organisatie en kiezen er daarbij bewust voor om zoveel mogelijk met vaste fietsmaatjes te werken. Als gast kan het spannend zijn om onderweg overgeleverd te zijn aan de fietsvrijwilliger die als enige kan sturen en remmen. Om dit zo veilig mogelijk te laten verlopen krijgen fietsvrijwilligers uitgebreide instructieritten waarin ze zelf ervaren hoe het is om als gast mee te fietsen en om als fietsvrijwilliger goed met de duofiets te leren fietsen. Door te werken met zoveel mogelijk vaste fietsvrijwilligers krijgt de gast vertrouwen in (de rijstijl van) zijn of haar fietsmaatje en kan hij of zij ontspannen mee op pad. Bovendien leren fietsmaatjes elkaar zo goed kennen en ontstaat er een vertrouwensband en vaak vriendschappelijk contact.

Fietsmaatjes hebben een aantal gemeenschappelijke kernwaarden, waarbij de belangrijkste betrekking hebben op het maatjescontact: gasten worden persoonlijk, gelijkwaardig en respectvol benaderd, met aandacht voor hun veiligheid en privacy.

4. Doelgroep

Fietsmaatjes OSS brengt mensen die graag fietsen, maar dit niet (meer) zelfstandig kunnen (de gasten) samen met fietsvrijwilligers, die het leuk vinden om met een gast een fietstocht te maken. Op deze manier zijn zij elkaars fietsmaatjes.

Hier zijn ervaringsverhalen van fietsmaatjes te vinden.

De gasten kunnen zijn:
- Ouderen
- Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking
- Mensen met een tijdelijke blessure

Hun fietsmaatjes kunnen zijn:
- Een familielid of vriend van de gast
- Een vaste fietsvrijwilliger die door Fietsmaatjes is gekoppeld aan de gast

Onze gasten kunnen vaak niet (meer) zelfstandig de deur uit. Het komt daardoor regelmatig voor dat ze in meer of mindere mate te maken hebben met sociale isolatie of eenzaamheid.

Fietsmaatjes OSS sluit nadrukkelijk op voorhand geen gasten uit en houdt deelname voor alle gasten betaalbaar. Als gasten worden alle mensen zoals hierboven genoemd

verwelkomd, met dien verstande dat zij in voldoende mate moeten kunnen lopen en staan om – met ondersteuning van de fietsvrijwilliger – plaats te kunnen nemen op een duofiets. Ook moeten zij in voldoende mate zelfstandig kunnen zitten wil de duofiets een geschikt vervoermiddel kunnen zijn. Bovendien moet in aanmerking worden genomen dat de (meeste) fietsvrijwilligers geen specifieke opleiding voor begeleiding hebben, waardoor het in uitzonderlijke gevallen voor kan komen dat de (gedrags)problematiek van de gast te complex is om met een fietsvrijwilliger mee op pad te kunnen.

Voor familieleden of vrienden kan het fijn zijn om zelf met hun naasten te fietsen, om even samen ontspannen op pad te zijn, weg van alle zorg en geregel. Voor anderen is het juist fijn wanneer een vaste fietsvrijwilliger met hun naaste op pad gaan, zodat zij zelf even de handen vrij hebben. In die situatie betekent Fietsmaatjes voor naasten (mantelzorgers of verzorgend personeel) ook een paar uurtjes 'respijtzorg'.

Gasten en fietsvrijwilligers zijn woonachtig in de gemeente Oss. Wanneer naasten met elkaar fietsen kan het zo zijn dat één van beiden elders woont.

De gemeente Oss kent op dit moment bijna 95.000 inwoners (Kerncijfers CBS, januari 2024). Van deze bewoners is ruimt 20% ouder dan 65. Het aantal ouderen neemt bovendien toe. Uit de gezondheidsmonitor van de gemeente Oss (2020) blijkt dat 18,7% van de 65+ers mobiliteitsproblemen heeft; voor de leeftijdsgroep 19-65 is dat 9,1%. Deze cijfers laten zien dat het aantal bewoners dat potentieel gebruik zal willen maken van duofietsen aanzienlijk is.

Fietsmaatjes OSS wil duofietsen tot een algemeen toegankelijke voorziening maken voor deze bewoners. Wanneer wij in de loop der tijd merken dat bepaalde doelgroepen minder goed bereikt worden, dan willen wij met coördinatoren en fietsvrijwilligers die dit als extra uitdaging zien projectmatig aandacht besteden hoe we desbetreffende doelgroepen beter kunnen bereiken. Dat kan gaan over extra inspanning voor de werving via andere kanalen of over het meer specifiek toerusten van fietsvrijwilligers in de omgang met desbetreffende doelgroepen. Hiertoe zullen we samenwerking zoeken met professionals uit organisaties voor zorg en welzijn binnen de gemeente Oss.

De gemeente Oss heeft een oppervlakte van bijna 171 km^2. De gemeente OSS bestaat uit de stad Oss met de wijk- en dorpsraad gebieden Ruwaard, Schadewijk, Centrum/Krinkelhoek/Mettegeupel, Oss Noordwest, Oss Zuid, Berghem, Geffen, Ravenstein, Lith, Herpen en Megen/Haren/Macharen. Onder het kopje 'strategie' (6) omschrijven we onze groeiambitie.

5. Verkenning huidige duofietsen en draagvlak

Voorafgaand aan de start van Fietsmaatjes OSS hebben de initiatiefnemers een verkennende belronde gedaan langs organisaties in Oss op het gebied van zorg, welzijn,

sport en bewegen[1]. Dit om in kaart te brengen welke duofietsen er al rond rijden, voor wie die beschikbaar zijn en of zij meerwaarde zien in dit burgerinitiatief. Ook hebben we verkend op welke wijze we samen kunnen werken.

Zorginstellingen in de gemeente Oss blijken in het bezit van een aantal duofietsen. Deze duofietsen zijn voor het gebruik van bewoners, die stralend terugkomen van hun rit. Aan buitenstaanders moeten de zorginstellingen vaak 'nee' verkopen. Zij zouden dan ook graag door willen kunnen verwijzen naar een toekomstige Fietsmaatjes organisatie. Er zijn al wel enkele mogelijkheden voor thuiswonenden: mensen die met een naaste op pad willen kunnen een duofiets lenen bij Ons Welzijn en via het WMO-loket van de gemeente Oss. In alle wijk- en dorpsraadgebieden is voor de inwoners ook een duofiets te leen.

Met Fietsmaatjes OSS kunnen duofietsen en fietsmaatjes op grotere schaal beschikbaar komen, met name voor thuiswonenden die niet meer zelfstandig kunnen fietsen. Wij zullen ons in eerste instantie dan ook primair op deze doelgroep richten. Individuele bewoners van zorginstellingen die behoefte hebben aan een vast fietsmaatje zijn ook welkom zich als gast bij Fietsmaatjes aan te melden.

6. Strategie en groeiambitie 2024-2027

Fietsmaatjes OSS wil de duofietsen beschikbaar stellen aan de doelgroep in de gehele gemeente. Fietsmaatjes is een vrijwilligersorganisatie gebaseerd op contact tussen maatjes en wil expliciet geen commercieel fietsverhuurbedrijf zijn.

Fietsmaatjes OSS wil vanwege de grootte van de gemeente in 2024 met 2 duofietsen van start gaan, waarvan 1 in Wijkraadgebied Oss Noordwest en 1 in Wijkraadgebied Schadewijk gestald zullen worden (zie ook projectplan startjaar 2024). Na het eerste jaar streven we er naar om geleidelijk uit te breiden naar andere wijk- en dorpsraadgebieden binnen de gemeente Oss, zodat uiteindelijk bij elke gast of fietsvrijwilliger binnen een aanrijtijd van ongeveer 15 fietsminuten een duofiets in de buurt is.

Het tempo zal daarbij onder meer bepaald worden door de vraag (het aantal gasten dat zich aanmeldt), financiële middelen, stallingsruimte en met name ook de beschikbaarheid van vrijwilligers. Voor uitbreiding met een extra duofiets in de wijk- en dorpsraadgebieden, is telkens een fietsenstalling, technisch fietsbeheerder, coördinator gasten & vrijwilligers en minimaal 20 fietsvrijwilligers nodig. Wij zullen hiertoe telkens gerichte PR doen. Onze ambitie is om in 2026 en 2027 elk jaar het bereik uit te breiden met ongeveer 4 nieuwe duofietsen.

[1] Te weten: SEC, WMO-loket gemeente Oss, Ons Welzijn, BrabantZorg

7. Ondersteuning door Fietsmaatjes.NL

Om duofietsen op de weg te krijgen en te houden, is een goed georganiseerde infrastructuur nodig. Bij het opstarten van Fietsmaatjes OSS maken we daarom gebruik van bestaande ervaringen. Tekla Zwinkels is in 2012, samen met haar partner Jan Burgmeijer, gestart met Fietsmaatjes Teylingen (gemeente in Zuid Holland). Zien fietsen, doet fietsen. Al gauw zaten omringende gemeenten bij Tekla en Jan aan de keukentafel: dit willen wij ook, hoe pakken we dat aan?

Inmiddels zijn al in bijna 50 gemeenten lokale Fietsmaatjes organisaties en staan een flink aantal andere gemeenten in de startblokken. Om al deze burgerinitiatieven goed te ondersteunen is Fietsmaatjes.NL opgericht en is er een starterspakket ontwikkeld, bestaande uit trainingen, een handboek en een digitale bibliotheek aan hulpmiddelen. Zo kunnen we als initiatiefnemers samen een vliegende start maken en onze schouders zetten onder een robuust en duurzaam initiatief. Na de start maken we onderdeel uit van een netwerk aan Fietsmaatjes organisaties die elkaar met raad en daad bijstaan. Het landelijke platform van Fietsmaatjes.NL levert daarnaast het voordeel op dat we blijvend vragen kunnen stellen, workshops “Fietsmaatjes in de Praktijk” kunnen volgen en uitgenodigd worden voor netwerkbijeenkomsten.

Fietsmaatjes.NL verbetert op basis van de praktijkervaringen en met steun van landelijke organisaties als het Oranje Fonds, Movisie, het Mulier instituut, Universiteit Leiden en de Leidse Hogeschool voortdurend de kwaliteit van de werkwijze. Zo is er een onderzoek gedaan waaruit blijkt dat Fietsmaatjes voor veel gasten bijdraagt aan een beter humeur, het kunnen accepteren van de (gezondheids)problemen waar ze mee te maken hebben en het beter omgaan met deze verandering. Ze voelen zich gesteund door hun fietsmaatje, hebben het gezellig en voelen dat ze weer deel uit maken van de omgeving. Ze genieten op het moment van de fietstocht, maar ook het vooruitzicht en het nagenieten is van belang.

Fietsmaatjes.NL probeert haar werkwijze te optimaliseren voor specifieke doelgroepen als jonge mensen met dementie en gasten die kampen met eenzaamheid. Fietsmaatjes.NL is recent partner geworden van de landelijke coalitie Eén tegen eenzaamheid. Fietsmaatjes.NL werkt aan opname van Fietsmaatjes in de databank Effectieve sociale interventies. De kwaliteit van de werkwijze wordt dan door een onafhankelijke commissie beoordeeld.

8. Gewenste uitvoering

Voor een robuuste en duurzame Fietsmaatjes organisatie is het technisch beheer van de duofietsen en het zorgvuldig koppelen van gasten aan fietsvrijwilligers het meest belangrijk. Zo zorg je ervoor dat mensen veilig en met plezier samen met elkaar op pad kunnen.

De Stichting Fietsmaatjes OSS draagt daarom verantwoordelijkheid voor:

- Aanschaf en technisch beheer van de duofietsen.

- De stalling van de duofietsen en het gebruiksklaar houden daarvan.
- Het uitlenen van de duofietsen aan de gasten en fietsvrijwilligers, ondersteund door een reserveringssysteem via de website .
- Het onderhoud van de duofietsen, in samenwerking met lokale fietsenmakers. Tot 2028 zijn er 11 duofietsen die via gemeente Oss bij Medipoint in onderhoud zijn.
- Het financieel beheer om dit plan te realiseren, inclusief het verwerven van gelden bij fondsen, lokale subsidiegevers, particulieren en bedrijven.
- Kennismaking met en koppeling van gasten en fietsvrijwilligers.
- De toerusting en ondersteuning van vrijwilligers.
- Zorg dragen dat vrijwilligers via de VNG+polis verzekerd zijn bij ongevallen en voor aansprakelijkheid.
- Correcte toepassing van de privacy regels conform de wet AVG.
- Het handhaven van een veiligheidsbeleid, ondersteund door een gratis VOG-aanvraag.

Om het initiatief succesvol te maken zal planmatig worden gecommuniceerd, om voldoende vrijwilligers en gasten te werven. Daartoe worden de volgende communicatiemiddelen ingezet (zie de links voor actuele voorbeelden):

- Het opzetten en beheren van een website.
- Het gebruik van sociale media, zoals Facebook.
- Het uitgeven van een nieuwsbrief.
- Regelmatige publicaties in regionale en lokale kranten en andere media, denk aan Regio Oss, D-tv en de wijkkrantjes.
- Werving via vrijwilligersorganisaties, zoals vrijwilligersvacaturebank van Ons Welzijn.
- Benaderen van instellingen op het gebied van gezondheidszorg, ouderenwerk en welzijn voor verwijzing van gasten (zie voetnoot 1).
- Benaderen van clubs en sociëteiten om vrijwilligers te werven.

9. Bestuur en initiatiefgroep

Het bestuur bestaat bij de start van het project uit AANTAL personen in de volgende rolverdeling:

- Willeke Verhagen: voorzitter
- Marco Ahsmann: secretaris
- Vacant: penningmeester
- Henk Molenhuis: Beheer onderhoud duofietsen
- Vacant: ICT coördinator (beheer website en duofietsrooster)
- Marco Ahsmann: coördinator gasten & vrijwilligers (a.i.)
- Gebert Lucassen: coördinator gasten & vrijwilligers
- Vacant: coördinator PR en Communicatie

Fietsmaatjes OSS heeft expliciet een maatschappelijke functie van algemeen nut (ANBI) en heeft geen winstoogmerk. De bestuurders genieten geen beloning voor hun werkzaamheden voor de stichting. Vrijwilligers en bestuurders hebben wel recht op vergoeding van voor de stichting gemaakte onkosten bij de uitoefening van hun functie.

11. Fietsvrijwilligers

Fietsmaatjes OSS zal naast de in de vorige paragraaf genoemde teamleden een groot aantal fietsvrijwilligers werven die met de gasten fietsen. Fietsvrijwilligers ofwel fietsmaatjes zijn maatschappelijke betrokken mensen die het leuk vinden om te fietsen met de doelgroep. Zij zijn niet specifiek in de zorg opgeleid. Wel worden de volgende afspraken gemaakt met de fietsmaatjes:

- Elke fietsmaat wordt als vrijwilliger ingeschreven op de lijst van vrijwilligers van de stichting; dit geldt ook voor fietsmaatjes, die uitsluitend met een specifieke gast willen fietsen.
- Alle vrijwilligers tekenen een samenwerkingsovereenkomst.
- Voor elke vrijwilliger wordt met instemming van de vrijwilliger een Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd via het bestuur
- Elke fietsmaat heeft voor het fietsen met zijn/haar eerste gast een instructierit gehad voor het rijden met een duofiets.
- De fietsmaat gaat gelijkwaardig en respectvol met zijn/haar gast om met aandacht voor hun veiligheid en privacy.
- Hij/zij onderhoudt het contact met zijn/haar gast(en), zorgt voor de planning van de fietsritten in het duofietsrooster en gaat met zijn/haar gast(en) op pad.
- De fietsmaat int indien nodig bij de gast de bijdrage in verband met het gebruik van de duofiets en maakt deze bijdrage z.s.m. over op de betaalrekening van de stichting.
- Duofietsen kunnen per blok van 1 tot maximaal 3 uur worden gebruikt, en worden conform de met de stallingsplaats gemaakte afspraken over de openingstijden door de fietsmaat op tijd teruggebracht.
- Elke fietsmaat neemt zoveel mogelijk deel aan de bijeenkomsten die we ca twee keer per jaar voor fietsvrijwilligers zullen organiseren voor gezelligheid, deskundigheidsbevordering en ervaringsuitwisseling.

12. Vrijwilligersverzekering

Door registratie bij de stichting vallen alle vrijwilligers van Fietsmaatjes onder de vrijwilligersverzekering van de gemeente. Binnen de gemeentelijke verzekering (VNG / VNG+ polis) zijn verzekerd:

- Aansprakelijkheid van (fiets)vrijwilligers bij ongevallen;
- Schade/verlies van persoonlijke eigendommen van de (fiets) vrijwilliger;
- Aansprakelijkheid bestuur van Fietsmaatjes tot maximaal €500.000 per jaar (VNG+).

13. Begroting en financieel beheer

Fietsmaatjes OSS zal gedurende haar bestaan te maken hebben met terugkerende kostenposten, zoals:

- de financiering van de aanschaf van nieuwe duofietsen,
- het onderhoud en reparaties van de duofietsen,
- lopende kosten van de stichting, zoals website, PR, stalling, planningsysteem, energiekosten opladen accu's;
- kosten voor het vrijwilligersbeleid (waarderen en toerusten).

Jaarlijks zal een begroting worden opgesteld. De realisatie op de begroting wordt bijgehouden door de penningmeester. De penningmeester legt jaarlijks verantwoording af aan het bestuur met de jaarrekening. De door het bestuur goedgekeurde jaarrekening wordt gecontroleerd door een kascontrolecommissie, bestaande uit minimaal 2 onafhankelijke personen. De goedgekeurde en gecontroleerde jaarrekening wordt gepubliceerd op onze website.

14. Het werven van gelden

Het werven van financiële middelen zal gedurende het bestaan van Fietsmaatjes OSS een continue proces blijven. Door een gecontroleerde aanschaf en door gespreide vervanging van de duofietsen worden pieken in de benodigde financiering zoveel mogelijk voorkomen.

In elk jaarplan wordt behalve een begroting ook een dekkingsplan opgenomen. Voor de start van Fietsmaatjes OSS maken we vooral gebruik van lokale, regionale en landelijke fondsen en gemeentelijke subsidie.

Van de gasten wordt voor het gebruik van de duofiets een bijdrage gevraagd. Om het duofietsen voor iedereen toegankelijk te houden gaat het hier om een bescheiden bedrag (€ 3,00 - € 5,00 per fietsrit). Deze bijdrage wordt benut voor reparaties en onderhoud van de duofietsen. Voor gasten die deze bijdrage niet op kunnen brengen, zullen we samenwerking aangaan met het WMO-loket van gemeente Oss.

Voor de dekking van de begroting in 2025 en verder willen wij het accent verleggen naar sponsoring door het bedrijfsleven. Hiertoe schrijven we een sponsorbeleidsplan om inzage te geven in de beoogde samenwerking met bedrijven. We willen hierbij onder meer gebruik maken van Serviceclubs, Logistiek Platform Oss, Organisatie Business Gala en hebben contact met de gemeente Oss voor contacten met bedrijven in het kader van social return. Ook streven we er naar dat donaties en legaten van particulieren een belangrijke inkomstenbron worden. Op onze website en/of Facebookpagina zullen we belangstellenden uitnodigen om 'Vriend van Fietsmaatjes OSS' te worden.

Tot slot gaan we in gesprek met de accountmanager Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van de gemeente Oss voor het indienen van een aanvraag in 2025 voor een deel van de structurele kosten. Hierbij wordt ook gekeken naar de

gemeentelijke subsidieregeling voor vrijwilligersorganisaties en organisaties voor mantelzorgondersteuning.